

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 300 Lei. — Șase luni 150 Lei. — Trei luni 80 Lei. — Pentru străinătate un an 600 Lei. Pentru America 4 Dolari.

— Ziarul apare Marți și Vineri —

Prețul inserțiilor: un gir pe 5 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit.

Abonamentele și inserțiile

Să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Correspondențele

Să se adreseze Redacției „Telegraful Român”, Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Congresul creștin ecumenic dela Stockholm

— Joi, 20 August 1925 —

IV

Secretarul general face o dare de seamă și atrage atențiunea asupra regulamentului.

Raportul împărțit tuturor delegaților la sosire se consideră citit.

Președintele întreabă cine aprobă cele cuprinse, — și se mișcă un codru de mâni.

Președintele în scurte cuvinte sugestive deschide ședința. Privind mulțimea delegaților, te covârșea un sentiment de înfiorare pe care-l produc soliile din alte lumi. O idee plutia în sală și ideea s'a făcut faptă. Această faptă, încarnată în Stockholm, va sta printre cele mai mari fapte din istoria vieții religioase ale lumii întregi.

Prezidentul Söderblom i-a lăsat să grăiască și ceiace ne aparțineau de peste mări și țări. Cea dintâi a fost scrisoarea prezidentului din Statele-Unite. Salută prezidentul statului german: von Hindenburg, fostul premier englez Ramsay Macdonald și mulți alții.

Solii creștinătății

În loc de clopoțelul obișnuit, prezidentul își exercită funcția sa suverană de a semna primirea unei decizii prin ajutorul unui ciocănel de lemn. Prezidentul Söderblom arată un maldăr de scrisori de salut, scrise frumos. Pe cât de mult le prețușe acestea, ca fiind venite dela state, biserici și organizații mondiale, pe atât de mult se bucură că are scrisori cu slove dure, scrise de mână de muncitori și de năpăstuiți ai sorții. Din Vileem vine în persoană un muncitor dela Căminul orfanilor pe ai căror părinți i-a înghițit urgia păgână din Asia. Englezii i-au strâns într-un atelier lângă peștera Celui născut în umilință, ca să pogoare mila, iubirea și dreptatea cerească pe pământ.

Acei copii au făcut un ciocan, ca să dea semn, pentru ordine și liniște prezidentului congresului religios.

Darul simbolic stă pe masa prezidențială.

Conferența discută tema: Biserica și problemele economice și industriale.

Raportor principal e Dr. W. Moore, vicar de Worcester și profesor la institutul sf. Ioan din Cambridge. Vine la tribună spunând cu umor: Referatul meu l-am făcut din tinerețe și până ce am devenit moșneag bătrân am ținut să corectez

mereu; e tipărit în trei limbi și cred că nu va cuprinde erori făcute de mine. Cetiți și vedeți, iar de veți găsi greșeli, să mă credeți, că nu sunt eu de vină!

Spune că a examinat memoriile pregătite de secția suedeză, germană, americană și britanică și a constatat că misiunea Bisericii e să propovăduască evanghelia mântuirii prin Isus Christos societății creștine ca și indivizilor. E datoria creștinilor să coopereze cu Dumnezeu pregătind calea către sălășluirea împărăției sale pe pământ. Deoarece condițiile vieții de azi nu sunt în armonie cu idealul împărăției și cu învățăturile lui Cristos, Biserica nu poate rămânea impasibilă în fața rețelilor sociale.

Ea trebuie să mărturisească cu bărbăție că în trecut s'a mărginit mai ales la mântuirea indivizilor și a îngăduit revoluțiile industriale să degradeze viața omenescă fără de protestare energică și fără să se străduiască a se introduce reforme corespunzătoare. Prezentarea unilaterală a creștinismului trebuie să înceteze și principiile fundamentale ale dragostei, frăției și dreptății creștine trebuie să fie aplicate în viața socială. Din toate rapoartele reiese că nu se poate alcătui un plan special pentru o reconstruire a vieții sociale. Datoria bisericii e să purifice și să trezească conștiința socială, luminând privirile oamenilor și înzestrându-i cu caracter creștin. În lumina acestor principii, comisia a censurat referatele speciale: Omul și Proprietatea, Cooperarea în industrie, Munca copiilor și șomajul. În ce privește chestia primă, Comisiunea observă că religia creștină consideră averea drept mijloc iar nu scop, iar proprietarul e responsabil de modul, cum întrebuințează averea, și deoarece înaintea lui Dumnezeu personalitatea omului e mai de preț decât averea și banul, în toate chestiile economice factorii umani sunt de mai mare importanță decât profitul material.

Comisia a examinat toate relele economice, asupra cărora a avut să se exprime și a încheiat îndemnând pe cei de față să ducă această solie în țările lor și să o facă stăpânitoare în practica vieții industriale. Raportorii speciali au fost episcopul Ihmels din Saxonia, episcopul Billing din Suedia, vicarul de Worcester-Anglia, Dr. Tippy-America, Profesorul Zilca-Cehoslovacia, Pastorul Gounelle-Franța și Dr. Lindskog-Suedia.

Toți raportorii au fost aplaudați. Ideea unui Institut pentru problemele creștine sociale a fost întinpinată cu unanimitate. Parisul și Bostonul s'au propus pentru realizarea ei.

Spre Ierusalim

Este întâia oară, când un Mitropolit al Ardealului pornește, în fruntea unui grup de pelerini, să viziteze lăcașurile sfinte la Ierusalim.

Inițiativa de a cerceta aceste lăcașuri a fost îmbrățișată cu multă căldură de credincioșii bisericii ortodoxe române. Rezultatele morale ale călătoriei în Palestina, în asemenea împrejurări, nu pot să fie decât cele mai folositoare pentru toți pelerini.

Din portul Constanța ni se vestește cu data de 21 Septembrie:

«Astăzi plecăm. Timp foarte frumos; marea calmă. Pelerinii toți adunați și veseli. Pregătiți bine».

Între pelerini se găsește și P. S. Sa Episcopul Iustinian Teculescu, și alte distinse persoane.

Biserica noastră își împlinește astfel, și prin acest pelerinaj, o frumoasă misiune în situația sa nouă de biserică dominantă a țării întregite.

La plecarea vaporului au început toți pelerinii să cânte «Bine ești cuvântat, Hristoase». Accentele melodioase ale acestor cântări răsunau în văzduh. Erau momente foarte înălțătoare....

La încheierea ziarului primim următoarea radiogramă dată Sâmbătă pe vaporul «Împăratul Traian» în Marea mediteraneană, portul Jaffa:

De radio: Marea Mediterană vap. Imp. Traian no. 35. 10. 26/9 10

Am sosit bine la Jaffa.

Mitropolit Nicolae.

Aniversarea Sinodului dela Niceea

În 11 Octomvrie 1925 se va serbatori, la Iași, a 1600 aniversare a primului Sinod ecumenic.

Se organizează cu acest prilej mari serbări, la care vor participa Suveranii, Principii moștenitori și membrii guvernului.

Serbările vor începe printr-o ședință a sfântului Sinod, la care vor asista înalții oaspeți.

La 12 Octomvrie se va face o mare procesiune dela biserica Sf. Spiridon la Mitropolie în frunte cu Patriarhul.

Toți vlădicii, în frunte cu I. P. S. Sa Patriarhul Miron, vor oficia o liturghie festivă. Apoi P. S. Sa Vartolomeu, episcopul Râmnicului, va ține o conferință asupra acestei aniversări.

Seara se va da la Teatrul Național un concert religios.

La 13 Octombrie toți vlădicii vor merge în pelerinaj la Mănăstirea Secul, unde vor face un parastas pentru odihna sufletului lui Vasile Lupu, domnul Moldovei, în timpul domniei căruia s'a ținut un Sinod la Iași, și a Mitropolitului Varlaam.

Dela Secul, înalții prelați se vor duce la Mănăstirea Neamtu, unde vor lua masa.

Comemorarea aniversării Sinodului dela Niceea se face la Iași, de oarece în acest oraș s'au adunat în 1601 și 1642 două sinoade, în al doilea hotărându-se mărturisirea ortodoxă a lui Petru Movilă, apărătorul ortodoxiei contra mișcării protestante din acea vreme.

Cu prilejul alegerilor, în legătură cu aplicarea noiei legi rîsicești, P. S. S. Vartolomei episcopul Râmnicului și noului Severin, a trimis către clerul și poporul oltenesc o chemare, unde zice: Trimiteți în corporațiile parohiilor, protopopiatelor și ale eparhiilor oltenice tot ce Dumnezeu în sângele vostru a odrăslit mai înțelept, mai harnic, mai virtuos și mai iubitor de stăpînire și de binele aproapelui său, ca toate reprezentările voastre bisericești să strălucescă în lucrările pentru biserica lor, prin temerea de Dumnezeu și prin rușina și iubirea de oameni.

Vaticanul și Cehoslovacia. În urma propagandei păgubitoare cehoslovacilor, întreprinsă în rândurile poporului sloven din partea reprezentantului papal la Praga, ministrul de Interne al republicii a luat măsuri de represiune. Reprezentantul amintit, cardinalul August Papa, a fost escortat până la granița Ungariei ca *expulzat* din Cehoslovacia. În urma acestei expulzări, s'au întrerupt relațiile între Vatican și Cehoslovacia.

Dela Congresul general preotesc din Cernăuți

Avusem și de altfel gândul să scriu ceva despre acel Congres, pe lângă rezumatul general din «Biserica și Școala».

Și așa fi fost foarte vesel dacă șirele ce urmează din această Introducere ar fi putut să rămână. Și anume: *Contrazic în modul cel mai categoric părintelui D. Popescu-Moșoala în ce privește afirmațiunea Sf. Sale, că la deschiderea Congresului eu aș fi avut senibilități de ordin personal, pentru că m'aș fi socotit «nedreptățit» nedându-mi se «cuvântul la timp oportun» și*

«în conformitate cu rangul, pe care îl are Biserica Ardealului. Din afirmațiunea de acest cuprins a S. Sale nu este adevărat nici o iotă și nici o cîrbă, după cum nu este adevărat nici aceea că, din pricina aceleiași supărări afirmative, n'am luat cuvîntul nici după amiază, spre a saluta Congresul.

Sf. Sa îmi face proces de intenții, fără să mă fi întrebat, deși eram amîndoi în aceeași sală, două zile de arîndul.

O lămurire se impune așa dar din partea mea. Când pînă, președintele I. Popescu-Mălăești mi-a trimis vorba, că am cuvîntul, i-am trimis prin același intermediar — cred că pînă. Velehorachi din Cernăuți — răspunsul meu și al celorlalți frați din Ardeal, cari îmi erau vecini (N. Colan, P. Morușca și I. Imbroane) în rândurile congresiștilor: Ardeleni se consideră ca membri și nu oșpeți, în sinul congresului, și n'are senz să aducem un salut.

N'a fost, deci, vorba de o vinovată susceptibilitate de rang, ci cu totul de altceva: *de motive de ordin constituțional și etic, de a ne solidariza deplin cu Congresul însuși și cu lucrările lui.*

Și dacă n'am ieșit la față de masă, în Congres, cu acest explicativ, am stat pe pace pentru că nu cumva grăind în acest senz, să jignesc indirect pe frații preoți din alte ținuturi, cari își spusese ori aveau să-și rostească cuvîntul de salut.

Mai departe: în vreme ca mi se face mai mult decât proces de intenții pe care nu le-am avut măcar, același informator al gazetei «Crucea» a socotit în aceeași vreme, că e la locul său să-mi suprima numele de lângă propunerile ce le făcusem și Congresul le-a primit în legătură cu referatul pînă. D. Georgescu și cu chestia din Maramurăș, precum și de lângă referata ce am făcut o, după ce primisem și un mandat special dela Congres să fac pe raportorul în chestiile aduse în Congres de frații basarabeni.

Fac aceste constatări, fără nici o supărare și fără nici un motiv de vanitate, ci numai călăuzit de dorul, ca pe viitor în mai mare măsură să respectăm adevărul și pe noi înși-ne.

Trec acum, în mod sumar, la cele ce avem de gând să le spun despre Congresul trecut și în interesul congreselor noastre viitoare.

Întai de toate îmi exprim convingerea, ca și până să se contopească formal toate organizațiile preoțești provinciale în Asociația generală a Clerului, la congresele viitoare ar fi bine să se abandoneze, din partea organizațiilor provinciale, cuvintele de salut, cari numai consumă în mod prea inutil timpul cel scump. — În schimb: Dacă organizațiile provinciale au ceva de comunicat ori de cerut dela Congresul general sau pe calea acestuia dela alți factori, s'o facă în scris, din bună vreme — cu cel puțin 15 zile, — și

tot astfel propunerile dela membri singuratci să fie comunicate Biroului central al Asociației, cel puțin cu 8 zile înainte de ținerea congresului.

Când aceste se vor face, vom avea marele avantaj: de a evita chestiunile aduse prin surprindere — un câștig negativ. Altul pozitiv va urma: Comitetul central va putea studia chestiunile în tîgînă, pentru a le aduce înaintea Congresului cu oarecare propuneri, cari, în cel mai rău caz, vor avea bunul efect, de a da un razim și o directivă discuțiilor, a cărora libertate nici de altfel nu ar fi stînjinită prin atari studii prealabile.

De sine înțeles: Comitetul central, în ședința premergătoare Congresului, se va ocupa, întai de toate, de darea de seamă ce are s'o facă Congresului — cum bine cerea acest lucru Sf. Sa pînă. D. Lungulescu din Craiova.

Ar mai încapa aci să amintesc și despre necesitatea Introducerii unui Regulament, pe care să-l propună Comitetul central Congresului viitor, cu privire la ordinea deșabterilor.

Fără de aceste măsuri de ordin constituțional general nu se poate asigura mersul normal al lucrărilor Congreselor noastre din viitor.

Aceste deșiderate le exprim numai din dorul de a vedea mergînd și mai bine Congresele noastre și pentru a crește și mai mult prestigiul clerului.

Tot în legătură cu latura organizatorică a Asociației Clerului mai am câteva cuvinte de spus, cred că cu aprobarea și a celorlalți frați din Ardeal.

Asociația «A. Șaguna» a Clerului din mitropolia Ardealului își are organizația sa completă: în cercuri religioase, pe protopopiate și eparhii și organizația centrală pe mitropolie.

La vremea sa, când ni s'a cerut dela București să ne pronunțăm pentru înțelegerea în Asociația generală a clerului cu sediul în capitala țării, așa îmi aduc aminte, că ne-am declarat gata, din toată inima, cu o singură condiție, ca înainte de ce am face o încercare formală, să se organizeze și frații din celelalte provincii, și când aceasta se va fi făcut, va urma să construim organizația centrală, pentru întreaga țară. Din acest principiu am tras, noi ardeleni, consecințele: de a participa, *nu ca oaspeți, ci ca membri activi*, la congresele preoțești de pînă aci. Da, mai ales fiindcă — în afară de organizația centrală, ce dorim s'o încheiem și formal — slavă Domnului, mai sunt azi și alte motive morale și chiar legale, cari fac posibilă colaborarea tuturor preoților ortodocși din România, chiar și înainte de conopirea formală a organizațiilor preoțești provinciale.

Organizația aceasta, de altfel, a fost votată, încă la unul din congresele generale anterioare cu asentimentul reprezentanților Asociației noastre ardeleni, și prin urmare înfăptuirea for-

FOIȘOARA

Preocupări pentru Asociațiile feminine

(Urmare)

Ajutorul social în familie

Încercările sorții, nervozitatea vremii și descumpănirea morală, de pe urma războiului, turbură adeseori liniștea și armonia în familiile, uneori chiar și în de cele mai bune condiții.

O lovitură năpraznică, seceră viața mamei din mijlocul copiilor mîlțite. Tatăl neajutorat nu-și mai știe capul de durere și desnădejde. Casa e rămasă pustie pe urma stăpînei ei, fără mîna care să gătească hrană la vreme. Copii n'au îngrijire fără sufletul, care să toarne untul de lemn peste nevoile zilnice, până să sosească o rudă de aproape, ori o altă ajutorare. Câtă binefacere și mîngăiere poate aduce societatea, prin membrele sale cu inimă creștinească, într-o astfel de atmosferă posomorâtă!

În caz de nașteri binecuvîntate, cu toată bucuria casei, rosturile ei sufer, până ce mama își poate lua îndeletnicirile. Vizita prietenească, însoțită de o mîna de ajutor, dat așa pe nesimțite, cade bine, strînge legăturile de solidaritate

socială, lasă mulțumire în suflete și câștigă dreptul la recunoștință.

Ori, se ivesc turburări familiare, din principii fără importanță. O intervenție prietenească la timp, cu bun simț și delicată, poate înlătura conflicte, cari lasă urme adânci de amărăciune și nemulțumire. Ce teren larg de activitate social creștină se imbie și în această direcție pe seama unei organizații de ajutor social în familie.

O altă latură a apostolatului creștin, prin faptele milei, pîrșe din dragostea către aproapele, sunt instituțiile de ocrotire a atîtor feluri de desmoștenii ai sorții.

Orfelinatul

Sunt orfani, — nu numai cei din războiu, pentru cari statul și-a luat răspunderea creșterii, fără să-i poată adăposti pe toți, cum ar trebui, — sunt orfani, rămași fără o mîna de ajutor, cari tînjesc și se prăpădesc în mizerii fizice și morale, în paguba neamului, pentru că oamenii, înstăriți — nu todeauna prin vrednicia și hărnicia lor —, nu au inimă simțitoare pentru mizeriile altora. Într-o societate călăuzită de sentimente de buni creștini, cum ne place să ne socotim cu toții, n'ar trebui să lipsească, din nici un oraș de provincie, orfelinatul,

îngrijit de Societatea femeilor, cari ar căuta, în raza până unde ajunge influența orașului, pe toți orfanii fără adăpost potrivit, i-ar strînge cu dragoste, i-ar ocroti și, la vârsta mai rîsărită, i-ar îndruma spre îndeletniciri și ocupații, la cari li mîna firea lor.

Asil pentru bătrîni

Sunt în mahalalele orașelor bătrîni nepuțincoși și femei neajutorate, a căror stare de desnădejde strigă după mila sufletelor bune. Sunt oameni, cu aveau situații odată, ajunși la mizerie nu din vina lor, — ori chiar dacă așa ar fi acuzul, — cari trăiesc o viață de chin, fără să îndrăznească a-ți bate la ușă și se sfîrșesc de foame și iarna de frig, într-o mansardă uitată, covârșită de rușinea de a nu se putea arăta în lume rupți și goli. Un asil al bătrînilor e o instituție grăitoare despre creștinismul nostru. Astfel de asile mai sunt pe ici pe colea, departe de a cuprinde încă pe toți nenorociții. Dar și până ce Societatea poate face seamă de o astfel de instituție ocrotitoare, iubirea noastră trebuie să-i caute pe acasă, să țină seamă de ei și să-i ajute după măsura îndemnului nostru la jertfă.

Grija de săraci, bolnavi și robi

Grija de săraci și de cerșetori e o problemă socială din cele mai acute în vremile

mală a organizației generale a clerului este acum cu atât mai ușor de realizat, cu cât în cursul vremii clerul din vechiul regat — cu organizații preoțești răzlețe numai, iar în altă parte fără nici o organizație a sa — și-a complotat organizația, cu excepția a lor două județe numai.

Nu mai rămâne deci de făcut, decât ca biroul central din București să notifice biroul nostru din Sibiu, în mod oficial, rezultatul la care s'a ajuns cu organizarea de peste munți, iar noi vom fi cei mai veseli să vedem odată desăvârșită și în formă organizația generală a clerului ortodox din țară.

Nu pot încheia aceste șire fără să stau de vorbă câteva momente asupra chestiunilor sulevate de frații basarabeni. Chestiunile lor mi s'au încredințat mie să le înfățișez congresului și să fac propuneri pentru soluționarea lor. Și am avut prilejul s'auz vorba, că frații basarabeni, acum pentru a doua oară, pleacă nemulțumiți de la congresele noastre, nerealizându-li-se așteptările pentru un sprijin efectiv.

Basarabeni comunicaseră Congresului, în firul cuvântului de salut, următoarele chestiuni: a) Chestiunea tulburărilor din pricina îndreptării calendarului; b) modificarea statutului pentru organizarea Bisericii; c) realizarea episcopiei Hotinului la Mitropolia (?) din Chișinău; d) restabilirea clerului în dreptul de a preda învățământul religios; e) generalizarea frumuseții obicei, ca toți preoții să poarte cruce; f) admiterea absolvenților de seminare teologice la studii universitare; g) modificarea legii de penzi, pentru preoți, în conformitate cu interesele lor.

Dintre toate aceste chestiuni foarte importante, una singură a fost cuprinsă în scris: chestia calendarului. Dar și aceasta era o adresă, de nu mă înșel, a protoierilor basarabeni către Arhiepiscopul, și nu o adresă explicită către Congres. Celelalte 6 chestiuni însă au fost anunțate exclusiv verbal.

În chipul acesta însă, Congresul, în lipsă de informații date cu deplină temei și cu deplină garanție ce se obținuse în lumea oricărei oficialități, nu putea face altceva decât să le treacă la comitetul central, pentru a le studia și a face intervențiile necesare. Mai ales că, cele mai multe din chestiuni, pe lângă partea lor intrinsecă, sunt azi reglementate și prin legi publice, a căror modificare cere temeiuri serioase și proceduri în regulă. Pe viitor se va proceda, desigur, mai cu temei, și s'o nădăjduim că, și până atunci, Comitetul central dela București va interzice pentru soluționarea chestiunilor propuse de frații basarabeni, cari, aproape toate, sunt nu numai ale dănilor ci și ale noastre.

De încheiere, încă o vorbă: Din partea oficialității bisericicești și a organelor aflatătoare de aceasta, s'ar fi așteptat mai mult interes față de Congresul general preoțesc, care avea și o

încuviințare a Sf. Sinod. Și, mai departe, se cuvenea, ca din unele secții ale Asociației noastre să fi fost de față mai mulți delegați. Din unele secții n'am văzut nici picior de delegat. Cum ne respectăm, așa ne vor respecta și alții.

Dr. Gh. Ciuhanda.

Recunoașterea bisericii ortodoxe polone

Ceremonia solemnă, a recunoașterii autocefalei bisericii ortodoxe polone și a instalării în scaunul mitropolitan al Varșoviei, a I. P. S. Sale arhiepiscopului Varșoviei și mitropolitului Poloniei, *Dionizie*, s'a săvârșit în dimineața zilei de 17 Septembrie 1925 în fața unui public imens.

Serviciul divin a fost oficiat de: Mitropolii Nectarie al Bucovinei și Hotinului, Ioachim al Călcăndiei, Ghermanos al Sardiniei, arhiepiscopul Teodosie al Vienei, și alți trei episcopi, înconjurați de numeroși clerici străini și polonezi.

Pe o estradă, în mijlocul bisericii, a luat loc mitropolitul Dionizie, având la dreapta pe mitropolitul Ioachim, la stânga pe mitropolitul Nectarie, iar în față pe mitrop. Ghermanos și arhiepiscopul Teodosie.

Mitrop. Ghermanos a citit, în limba greacă, tomosul patriarhal prin care se recunoaște autocefalia bisericii ortodoxe polone.

I. P. S. Sa Mitrop. Nectarie a rostit o cuvântare în limba polonă, în care a urât bisericii ortodoxe polone prosperitate, iar mitropolitul Dionizie ani mulți și fericite de păstorie, exprimând urările sincere ale bisericii ortodoxe române și ale poporului român pentru propășirea Poloniei și înălțarea bisericii ortodoxe polone.

Consilierul consistorial din Cernăuți, pâr. Gheorghe Șandru a citit, după aceasta, actul prin care patriarhia română și biserica noastră ortodoxă recunoaște autocefalia bisericii polone.

Actul cuprinde următoarele:

«Nectarie, din mila lui Dumnezeu arhiepiscop și Mitropolit al Bucovinei și Hotinului, — învitatul cler și popor din Dumnezeu păzita mitropolie a Republicii polone, dar și pace dela Dumnezeu, părintele din ceruri; iar dela noi salutare și binecuvântare arhiepiscopale. Tăturora cărora se cuvine, facem arătare și declarăm în mod solemn în numele patriarhiei, al consiliului de miniștri al României, și a întregii bisericii ortodoxe române, care au binevoit a delega pe umilul: a mea să exprim adăncă bucurie și mulțumire sufletească, cu prilejul noii mitropolii ortodoxe din Republica polonă, că biserica ortodoxă română, în frunte cu Sf. Sinod, recunoaște cu toată dragostea gaura înființată mitropolie ortodoxă din Polonia ca autocefală și de sine stătătoare și că vom intra în comuniune canonică cu ea. Domnul și Dumnezeu nostru, Isus Hristos, care a trimis pe Sf. Duh peste sfinții săi ucenici și apostoli, să binecuvânteze și

În temnițe zac oameni, cari nu todeauna sunt așa de vinovați, după cum ne-am obicinuit să i dăm disprețului. Cei mulți ajung acolo pe urma unor acte, săvârșite în stare de inconștiență, turmentați de beutură, înversunați de mânie, ori pentru că, uitându-se de sine, și au întins mâna la bunul altuia, sau la banul public, fără să se gândească mai întâi, că fapta lor poate fi descoperită. Aici sunt ținuiți o vreme pentru ispășire, iar pe urmă sunt redați societății — și uneori să pîmbă mai departe în automobile și-și reiau îndeletnicirile de mai înainte. Închisoarea nu trebuie să fie numai un mijloc de pedepsire, ci și o școală de trezire a conștiinței și de îndreptare. Societatea trebuie să poarte grijă de întemnițați, stăruind, alături de personalul închisorilor, ca vremea de poacăntă să-i redea mai buni, mai capabili și mai conștienți de datoriile lor cetățenești și creștinești.

Experiențele, pe cari le fac de aproape doi ani, în calitate de confesor al închisorii Tribunalului din Sibiu, ar surprinde pe mulți, când ar afla, ce putere de transformare are învățătura lui Isus, propovăduita cu dragoste și înasfășire curată. Și cei covârșitoare influență binefăcătoare are asupra robilor, conștiința, că nu sunt dați cu totul disprețului de societate, care își aduce aminte de ei la praznicul Nașterii Domnului și la sfânta Înviere, primind hrană mai bună și prin daruri de cărți, cozonaci ș. a.

(Va urma)

să scutească această sfântă mitropolie pentru întărirea și înflorirea ortodoxiei și progresul patriei.

Înaltul Prea Sfințit Dionizie, arhiepiscop al Varșoviei și Mitropolit al Poloniei, îi dorim zile îndelungate și fericite, spre a conduce turma lui Hristos în credința apostolică și pe calea cea bună a fericirii, ca să poată întări tot mai mult legăturile de dragoste între biserica ortodoxă polonă și celelalte biserici ortodoxe din lumea întreagă.

Data, azi, la Varșovia, 17 Septembrie 1925.

Biserica ortodoxă din Polonia și-a stabilit astfel regimul autocefalic, primind din partea celor două patriarhii, din Constantinopol și București, recunoașterea formală și solemnă.

Asociația clerului A. Șaguna

— Despărțământul Sibiu —

În temeiul § 7 din «Regulamentul pentru organizarea despărțământelor», convocăm conferința pastorală a despărțământului Sibiu al Asociației Clerului «Andrei Șaguna» pe ziua de Joi 15 Octombrie c. la ora 8 a. m. în una din salele Seminarului «Andreian» cu următorul

PROGRAM:

1. La ora 7^{1/2}, Liturgie în biserica catedrală. Predica: Alex. Vidrighescu.
2. Deschiderea conferinței, prin președinte.
3. Isus și școala de băieți: Prof. G. Maior.
4. Isus și școala de fete: Prof. Dr. I. Stanciu.
5. Isus și meseriașii. Prot. E. Cioran.
6. Mijloacele întăririi ortodoxismului. Asesor: T. Scorobet.
7. Legea și statutul pentru organizarea bisericii ortodoxe române. Asesor: Dr. A. Gălea.
8. Alegerea a 2 preoți misionari.

Sibiu, la 20 Septembrie 1925.

Dr. A. Crăciunescu,
președinte.

Expoziție artistică de studii a Asociațiunii

— Chemare —

Asociațiunea culturală organizează în palatul ei din Sibiu, cu ajutorul profesorilor I. D. Ștefănescu și D. Comșa, o expoziție artistică de studii, în care se vor arăta, în chip științific rânduie, covoare orientale și scoarțe românești, broderii orientale și broderii românești, aleșturi, creștături și sculpturi în lemn, ceramică românească și saxonă.

Expoziția va cuprinde o serie de icoane și o sală de pictură românească modernă. Ținta urmării de organizatori este să constituie o colecție de lucruri de artă românească, prezentată în cadrul modelelor orientale — în vederea cunoașterii temeinice a evoluției artei naționale, înfățișată prin lucruri caracteristice și de deosebită valoare artistică.

O serie de conferințe, ajutate de proiectii luminoase, va întregi expoziția în lăturea picturii bisericicești, — o serie de lecții va lămurii tehnica și evoluția artei covoarelor, scoarțelor, broderiilor și icoanelor. Conferințele și lecțiile vor fi făcute de dl prof. I. D. Ștefănescu.

Asociațiunea îndreaptă cea mai caldă chemare către toți cei ce prețuiesc asemenea expoziții artistice de studii și ținuta urmării de noi, cu rugămintea de a ajuta această inițiativă, împrumutând obiecte spre a figura la expoziția ce se organizează.

Aceste obiecte sânt: cusături, broderii și aleșturi vechi, covoare orientale originale, foarte vechi, dacă se poate mai vechi de anul 1800, scoarțe, românești, din toate ținuturile Regatului, de se poate, cu preferință de dinainte de 1850, icoane în stil bizantin, mai vechi de anul 1800, creștături și sculpturi țărănești în lemn.

Persoanele care doresc să ne ajute, vor vesti Asociațiunea în scris (Sibiu, strada Șaguna Nr. 6). Profesorii I. D. Ștefănescu și D. Comșa vor veni să cerceteze obiectele oferite și să le primească, semnând în numele Asociațiunii, care se obligă a le păstra cu toată grija, restituindu-le cel mai târziu la 31 Decembrie 1925. Aceste vestiri se primesc până la 4 Octombrie. Expoziția se deschide în ziua de 10 Octombrie și se încheie în 15 Noembrie 1925.

Sibiu, 15 Septembrie 1925.

V. Goldf,

președinte.

Dr. H. Petra-Petrescu,
secretar.

noastre de mare strămoare. Ea devine o problemă de interes național, când ne dăm seama, că românii dau contingentul cel mare de nemernici, cari te păzesc la colțul ulițelor, ori te acostează pretutindeni, în tren, la plimbare și chiar prin birouri. Nu e aici vorba numai de banul, ori de fărâma de pâine, pe care i-o întinzi, când îți bate la ușă. Ci datorita noastră e să dăm mână de ajutor statului în toate direcțiile, ca să poată aduna în lazarete existențe ce nu-și pot găsi un rost de viață și cari reversă umbră și rușine asupra ființei noastre de popor.

În spitale zac bolnavi, cari au îngrijire cuvenită din partea medicului. Dar pe câți dintre ei, aduși odată aici, nu-i mai cercetează nimeni, și de multeori, când vin de ai lor, nu au ce le aduce, ca să le facă o bucurie, să le îmbie o mângâiere în suferință. Adăpost și hrană au ei, așa cum se poate într-o vreme esciv de scumpă. Dar omul nu trăiește numai cu pâine; nu e nimeni cine să le ducă o carte bună, să le spună un cuvânt de mângâiere și întărire, ca să nu desnădăduiască, ci să le fie susținut moralul, să fie sprijiniți în dorul lor de înălțare, pentru a-și urma țelurile fixate de Dumnezeu în lume. Iar de o fi să moară, să poată trece creștinește la cele vecinice.

INFORMAȚIUNI

Familia regală la expoziția din Timișoara. MM. LL. Regele și Regina, și AA. LL. Regale Principele Carol și Principesa Elena, moștenitorii tronului, însoțiți de dl Al. Constantinescu, ministrul agriculturii și domeniilor, și dl G. Cipăianu, subsecretar de stat, vor pleca în 3 Octombrie la Timișoara, spre a asista la deschiderea expoziției zootehnice a Banatului. Familia regală va fi primită la Timișoara de dl Dr. G. Ionescu-Băila, director general al serviciului zootehnic și de comitetul expoziției, în frunte cu șefii autorităților locale. Solemnitatea deschiderii oficiale a expoziției se va face Du minică, în 4 Octombrie a. c. Familia regală, după ce va vizita întreaga expoziție, care va fi una din cele mai importante manifestări ale economiei naționale a Banatului, va părăsi seara Timișoara, întorcându-se la Sinaia.

Aniversarea primei societăți naționale studențești din Bucovina. În Decembrie 1925 societatea academică «Junimea» din Cernăuți va sărbători aniversarea de 50 ani dela înființarea celei dintâi societăți academice «Arborosa». Această societate, înființată la 1875, pe vremuri când crezul cosmopolit austriac era în floare, ea a fost primită de toată românimea Bucovinei cu mult entuziasm. Condusă de diviza «Uniți să fim în cugete, uniți în Dumnezeu», propagând cultura națională și știința dătoare de viață a iubirii de neam, ea a grupat în jurul său pe toți tinerii studenți români ai universității din Cernăuți. Pe cât de mare a fost avântul ei, pe atât de scurtă i-a fost durata. Căci, pe când în Cernăuți la 1877 Austria seba cu deosebire pompă aniversarea alipirii Bucovinei, în vechea capitală a Moldovei, în Iași, românii sebau numai parastasul pentru Grigorie Ghica Vodă. Atunci valoroasa societate «Arborosa» n'a ezitat să exprime lașului, prin o telegramă, durerea ei frățească și jalea adâncă pentru acel domn al Moldovei, care singurul a protestat cu țările contra răpirii Bucovinei. Urmarea faimoasă telegramă a fost că întreg comitetul de atunci, în frunte cu președintele ei Ciprian Porumbescu, a fost arestat și, după un proces monstru, societatea a fost dizolvată. În amintirea acestui întâi luptător al Bucovinei, societatea academică «Junimea», fiică directă a «Arborosaei», va serba în Decembrie, ca piosă amintire, aniversarea unui jumătate secol dela înființarea primei societăți române.

† **Dr. Aurel Babeș**, șeful de lucrări chimice la Institutul bacteriologic din capitală, și fratele savantului profesor și academician Victor Babeș, a încetat din viață în București, în 21 l. c. A fost profesor la școala veterinară superioară și s'a distins prin câteva publicațiuni de știință: despre toxinele bacteriene ș. c.

† **Dr. Lucian Balint**, avocat în Sibiu, și juristconsult subst. al județului Sibiu, a încetat din viață în 25 Sept. 1925, în etate de 49 ani, și a fost înmormântat Duminică în 27 l. c. În cimiterul central din Sibiu. Românii sibiieni pierd un om bun, lucrător și corect, ear colegii săi un devotat prieten. Odihnească în pace!

Caz de moarte. Harnicul nostru paroh din Bratei Sever Chețan, a trecut la cele eterne în floarea vieții în 11 Sept. 1925, lăsând în profunz doliu soția, un fiu minorean precum și pe toți credincioșii noștri de acolo. Odihnească în pace!

Cărțile. Ziarul budapestan, Magyarország, aduce următoarea știre într'un articol de fond al său: În Statele unite lucrează cam de un an de zile dl Ludvig Ernst în scop d'a pregăti terenul pentru un împrumut american pe seama Ungariei. Negocierile au fost însă tulburate în bunul lor mers prin o știre sosită din Ungaria, în înțelesul căreia un magnat ungur a pierdut, în jocul de cărți, o jumătate de milion de dolari. Cercul financiar, spune Ludvig Ernst, au rămas cu totul consternate, aflând că între ceile vin să cerșească împrumuturi în strălăutate, se găsesc oameni cari au de unde pierde o jumătate de milion de dolari în cărți!

Unde sânt mai mulți neștiutori de carte și mai multe nașteri nelegiuite? Foia «Răsăritul» a Caselor Naționale scrie: În Elveția, Suedia și Norvegia abia la o mie unul nu știu carte; în Germania doi la mie, în Franța 2 la sută; în Italia 48 la sută; în Spania 63 la sută; cu un cuvânt țările romano-catolice sânt mai înapoiate. Nașteri nelegiuite revin în Londra patru la o sută legiuite, în Paris 48 nelegiuite la o mie legiuite, la München (Germania de meazăi, catolică) la o mie nașteri legiuite 91 sânt nelegiuite, la Viena la 1000 nașteri legiuite se adaugă 118 nelegiuite, ear la Roma la 1000 neșteri legiuite revin 243 nelegiuite. Sânt rezultate, care nu prea fac cinste țărilor romano-catolice.

Ciocnirea sângeroasă între catolici și protestanți s'a dat în zilele trecute în Anglia la Claskow, în care 30 de inși au căzut răniți. Pe 21 de inși i-au înfundat în temnițe. Se încep eară cele din trecut?

Școala și „politica“. Se anunță din Bucovina, că la liceul Ștefan cel Mare din Suceava câțiva elevi au luat parte la o întrunire politică, unde — la îndemnul unui profesor al lor — au început să suere și să vociferze făcând mare scandal... E, firește cât se poate de regretabil. În părțile ardelenale ale țării n'avem, până acum, asemenea agitații politice pe băncile școlilor; — în schimb însă avem câțiva profesori secundari, cari au început să pătrască pe urma neajunsurilor pricinuite de politică.

Țările cele mai bogate din lume. Un american a făcut următoarea interesantă numărătoare asupra celor mai bogate țări din lume. Iată de câtă avere dispune fiecare (în dolari): Statele Unite 320 miliarde 800 milioane; Anglia 83 miliarde 850 milioane; Franța 67 miliarde 700 milioane; Germania 35 miliarde 700 milioane; Spania 29 miliarde 300 milioane; Italia 25 miliarde 900 milioane; Canada 22 miliarde; India 21 miliarde 100 milioane; China 20 miliarde.

Cugetați odată:

„Veritabil Franck“ cu rășnița de cafea, ar fi putut el câștiga — în lumea întregă — atât de ușor amatori, dacă gospodinele nu i-ar fi recunoscut deja de mult calitate sa superioară? Și ce mică este reputația imitațiilor sale față de el?

(78) A 52

A apărut și se află de vânzare la
Librăria Arhidiecezană

Călăuza Agricolă

cuprinzând date și îndrumări din economia câmpului, pomărit și vierit, legumărit și florărit, în trei tomuri, de

Dimitrie Comșa

Tomul I Economia câmpului . . . Lei 90
Tomul II Pomăritul și vieritul . . . 50
Tomul III Legumăritul și florăritul . . . 60

Se expedează numai contra Ramburs

De vânzare

acțiuni Albina, Sibiu

Informațiuni la Administrația foaii

La **Librăria Arhidiecezană în Sibiu** se află de vânzare următoarele cărți, apărute în Editura «Fundațiunii I. V. Socce» din București:

Prof. Dr. Dubois: «Educația prin sine însuși» (Rostul vieții)	Lei 10
Mircea Florian: «Arta de a suferi» (Trepetic sufletesc)	14
Cebes, 500 a. Chr.: «Imaginea vieții omenești»	3
Corneliu D. Ionescu: «Pentru mici și mari» (Distractiv)	5
La Fontaine: «Fabule», vol. I și vol. II a S. O. Marden: «Puterea cugetării» (Isbândă și fericirea sânt în puterea noastră. Teama paralizăază puterea noastră. Otrăvirea mintală produsă de gândurile false)	12
Charles Wagner: «Viața cumpănată» (Gândirea cumpănată. Trufia și simplitatea în relațiile sociale)	8
O. D. Seraba: «Vasile Conta» (Studiu filozofic)	10
N. Iorga: «Mihail Kogălniceanu»	10
Marcu Antoniu: «Cugetări asupra vieții» Alexandru Pellmon: «1821» (Roman ist.)	12
O. D. Seraba: «Ion Eliade Rădulescu» E. I. V. Socce: «Dela naștere la moarte» (Nașterea. Anii dinții. Vârsta copilăriei. Tinerețea. Maturitatea. Bătrânețea. Moartea)	4
Gr. Teodosiu: «Cîrpiți de păstrele» (Cântece și jocuri de copii)	8
Alexandrina Demetrescu: «Abecedar» pentru învățarea limbii franceze (Ilustrat)	20
Mircea Florian: «Rostul și utilitatea filozofiei» (Filozofia ne învață ca să trăim, liberăză individul. Spiritul și simțul filozofic)	6
Epictet: «Parlarea în viață»	10
Mircea Florian: «Îndrumare în filozofie» Emil I. V. Socce: «Ca să fii om»	4
Prof. Dr. Dubois: «Psychonevrozele și tratamentul lor moral»	35
Comandele se execută numai contra Ramburs.	10
	60

Compoziții muzicale

de **Timotei Popovici**
profesor de muzică la școala normală «Andrei Șaguna» și dir. corului mitropoliei din Sibiu
se află de vânzare la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu
Str. Mitropoliei Nr. 45

1. Carte de cântece, partea I, pentru 1, 2 și 3 voci egale, legată	Lei
2. Cântările liturgice pentru cor mixt, leg. 65	3
3. Cântările liturgice pentru 3 voci egale, croșată 20 Lei, legată	30
4. Hristos a înviat pentru cor mixt	2
5. Hristos a înviat pentru cor de bărbai	2
6. Câți în Hristos pentru cor mixt	2
7. Câți în Hristos pentru cor de bărbai	2
8. Axionul: Cuvine-se cu adevărat pentru cor de bărbai	4
9. Troparul Nașterii Domnului pentru cor de bărbai	2
10. Troparul Botezului Domnului (în iordan) pentru cor de bărbai	4
11. Irmosul Paștilor, pentru 3 voci egale	4
12. Florile dalbe, trei colinde populare românești, pentru cor mixt	4
13. Cântec de leagăn, popular, pentru solo de sopran și cor mixt	4
14. Dolna lui Moșolu pentru cor mixt	2
15. Rodica pentru 2 voci egale cu acompaniamente de pian facultativ	5
16. Marșul legionarilor români pentru cor unison cu acomp. de pian	3
17. Regele mușilor, poem pentru cor mixt cu solo de sopran și tenor, cântec de fluer și semnal de tulnic	20
18. Cântec național pentru cor de bărbai (10 cântece)	20
19. Cântec național pentru cor mixt (10 cântece)	20
20. Cântec religios pentru cor unison și fanfară: Rugăciune la procesiuni religioase și în iordan, la sfîrșirea apei la Botezul Domnului. Câte o partitură și un rând de voci (pentru fiecare instrument) ambele 40	

La comanda, deodată cu trimiterea sumei, e a se mai adăuge și 6 Lei pentru spese de poștă